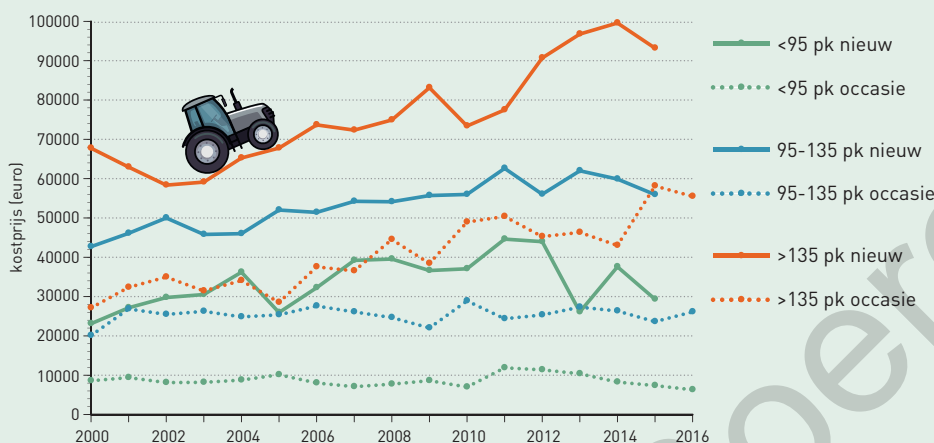

Wat kost je tractor?

Sinds het jaar 2000 stegen de tractorkosten op een landbouwbedrijf met 10% per jaar. Toch blijven de kosten redelijk omdat de Vlaamse landbouwers behoorlijk lang met een tractor blijven werken en omdat ze vrij gemakkelijk gebruik maken van loonwerk. We duiken in de cijfers van de melkveehouderij. – Maarten Huybrechts, landbouwjournalist

Figuur 1 Evolutie van de aankooprijzen van tractoren (excl. btw)

– Bron: Tiber boekhoudingen Boerenbond

.....
Hoe beter we onze machines onderhouden, hoe lager de gebruikskosten zullen zijn.

**SLIMMER
BOEREN
MET
CIJFERS**

Deze niet onaardige stijging van 10% is vooral te wijten aan de hoge aanschafwaarde van de nieuwe tractoren (figuur 1). Milieuvriendelijke uitlaatgassen en comfort zijn de voornaamste oorzaken.

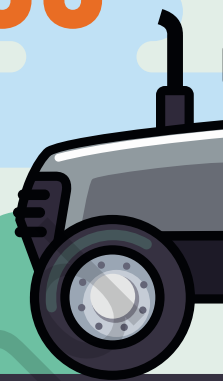
Vier trekkers per bedrijf

Gemiddeld zijn er op een melkveebedrijf drie tractoren en een wiellader aanwezig. Dat is heel veel. Je hoort dan al snel de reactie dat de sector overgemechaniseerd is, maar de realiteit is anders. De tractoren op onze melkveebedrijven zijn gemiddeld 19 jaar oud en verlaten het bedrijf pas wanneer ze 30 à 40 jaar oud zijn. De verkoopwaarde van tractoren ouder dan 15 jaar is laag en het comfort om deze voor één welbepaalde machine

te laten staan, is groot. Immers het aan- en afkoppelen van machines is niet het prettigste werk. De mechanisatiesector heeft bovendien nog steeds geen goed snelkoppelingssysteem. Een tractor is trouwens gebouwd om minimaal 12.000 uren te werken. Om dit aantal te halen, moeten sommige diesels al echt oud worden. Een groot aantal tractoren vraagt wel veel huisvestingsruimte op het bedrijf en dat zijn dan weer extra kosten. Toch kosten oude tractoren relatief weinig, onder meer omdat hun afschrijvings- en intrestlast voorbij is, de verzekeringspremie laag is, de verkeersbelasting nul bedraagt en de reparatiekosten beperkt blijven omdat er geen elektronica aanwezig is.

18.000
euro per jaar

13 euro per uur

100 liter per ha

Het brandstofverbruik bedraagt in Vlaanderen ongeveer 100 liter diesel per ha. Daarbovenop komen de werkzaamheden van de loonwerker, waarvan het verbruik geschat wordt op 30 liter/ha. Veel mensen voelen instinctief aan dat brandstof de grootste onkostenpost is, maar dat is niet juist (figuur 2). Dankzij de taksvrije diesel (met dank hiervoor aan de landbouworganisaties) kost dit verbruik zowat 60 à 70 euro per ha. Deze lage prijs heeft als nadeel dat er geen stimulans is om zuinig om te gaan met brandstof. Een cursus over het verminderen van brandstofverbruik bij tractoren heeft weinig kans op succes. Nochtans moet de sector nadenken over het reduceren van de ecologische impact hiervan.

13 euro per uur

De kostprijs per uur van een nieuwe tractor bedraagt meer dan 30 à 40 euro. Toch is dit volgens de bedrijfseconomische boekhouding van een melkveebedrijf minder dan de helft. Dit komt doordat er in de boekhouding een mix wordt gemaakt van economisch afgeschreven en niet afgeschreven tractoren. De helft van de tractoren is afgeschreven, en bijgevolg dalen de uurkosten fors. Dankzij de discipline om een tractor lang op het bedrijf te houden, krijgen we lage kosten. Hoe beter we onze machines onderhouden, hoe lager de gebruikskosten zullen zijn. Het tegenovergestelde vinden we bij het leasen van voertuigen. Deze voertuigen worden op jonge leeftijd afgezet en de verkoopwaarde daalt op korte tijd tot de helft van de aankoopwaarde. Langleefbaarheid betekent voor de landbouwtractor ongeveer 40 jaar en dat maakt het inzetten ervan zeer acceptabel.

18.000 euro per jaar

Uit figuur 2 blijkt dat de kostprijs van het volledige tractorenbestand op de melkveebedrijven in de periode 2000-2015 is

gestegen van 7500 naar 18.000 euro per jaar. Dat is een gemiddelde stijging van 10% per jaar. Op zich is dat veel, maar gelukkig is het bedrijf intussen ook gegroeid. In dezelfde periode is het aantal melkkoeien verdubbeld en de bedrijfsoppervlakte met 50% toegenomen. Deze bedrijven worden nog steeds met weinig vreemde arbeid gerund en daarom is de mechanisatie sterk gegroeid. Bijna op elk bedrijf is een wiellader aanwezig en de kosten hiervan worden bij de tractoren gerekend.

Comfort vraagt hoge prijs

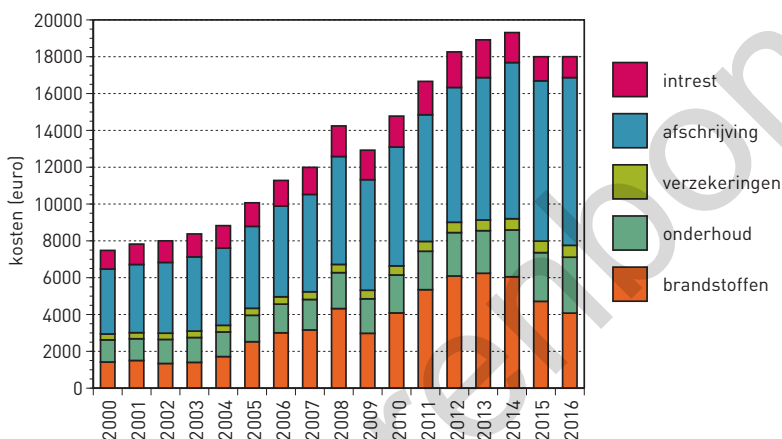
Omdat onze auto's veel luxueuzer worden kunnen ook de tractoren niet achterblijven. Maar comfort is een hebbing en de industrie rekent daar een flinke prijs voor. De afschrijvingskosten blijven op jaarbasis de zwaarste post, vooral omdat de tractoren steeds meer comfort leveren. Wie de analyse maakt, zal vaststellen dat comfort bijna de helft van de tractorprijs uitmaakt. Comfort kopen is geen miskoop maar wel een levenswijze en een spaarzaamse uitrusting mag verleden tijd zijn.

24.000 euro voor loonwerk

Vlaanderen is een loonwerkersland. Wegens de relatief kleine bedrijfsoppervlakte heeft de voorlichting steeds veel nadruk gelegd op het inzetten van loonwerk. De duurdere machines voor de oogstwerkzaamheden konden niet rendabel gemaakt worden op een kleine oppervlakte. Loonwerkers brachten hier de oplossing. Ondertussen staan ze niet alleen in voor het oogsten, maar ook voor het bemesten en steeds vaker ook voor het maaien van gras. Het gezinsbedrijf kan langer stand houden door loonwerk verstandig in te zetten. Je kan het beschouwen als interimwerk 'avant la lettre'. Het jaarlijks bedrag dat het gemiddeld veebedrijf hiervoor betaalt is nu circa 24.000 euro, drie keer meer dan vijftien jaar geleden.

Nieuwe machines

Jaarlijks investeert een melkveebedrijf voor circa 36.000 euro aan machines en materiaal. Het jaarlijks af te schrijven kapitaal voor dit materiaal bedraagt zowat 18.000 euro. We zagen reeds eerder dat de tractorvloot (inclusief wiellader) goed is voor een afschrijving van bijna 9000 euro. Dat wil zeggen dat de andere helft gaat naar materiaal en andere tractorwerktuigen.

Figuur 2 Evolutie van de belangrijkste kosten van tractoren

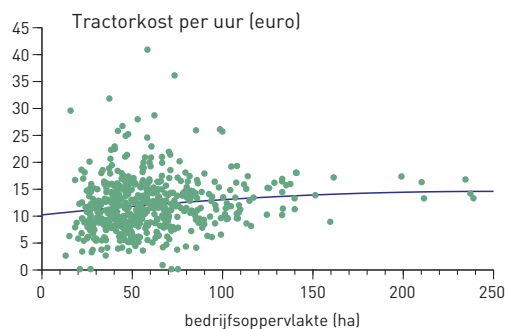
- Bron: Tiber boekhoudingen Boerenbond

Ook al is onze tractorvloot gemiddeld 19 jaar, de afschrijvingskosten blijven het zwaarst doorwegen

Traploze prijsverschillen

Wanneer er gemiddelde prijzen genoemd worden, is het verstandig om ook te kijken naar de afwijking rond dat gemiddelde. Per uur kost de tractor tussen de 5 en 20 euro op bedrijfsniveau. Dit bedrag omvat ook de gemiddelde kosten van alle tractoren op dat bedrijf. Voor een nieuwe tractor kom je vaak op waarden van 40 tot 50 euro per uur.

Figuur 3 toont de kostprijs per uur op bedrijven met meer dan 20 melkkoeien in de Tiber-boekhoudingen. Zoek eens uit waar jouw bedrijf zich situeert in deze grafiek. Dit kan je enkel weten indien je een degelijke technische boekhouding bijhoudt.

Figuur 4 toont de tractorkosten per ha op melkveebedrijven. Ook hier kan je grote afwijkingen op het gemiddelde opmerken. De kostenwolk loopt van 100 tot 600 euro per ha. Het is dus zeker interessant om te weten waar je eigen bedrijf zich situeert.

